

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Перший проректор

_____ Леонід БАЧУРІН

«_____» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 28 «ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальності: 051 Економіка

Освітня програма: Економіка

Мова навчання: українська

Покровськ – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Інституціональна економіка» для
здобувачів вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка
« » _____ 2021 року. – 10 с.

Розробник: доц., к.е.н., доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
Фоміна О.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку і
оподаткування

Протокол № від « » _____ 2021 р.

Завідувач кафедрою економіки, обліку і оподаткування

_____ Наталія ПОДЛУЖНА

« _____ » _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною комісією галузей знань 05 Соціальні та
поведінкові науки

Протокол № від « » _____ 2021 р.

« » _____ 2021 р. Голова _____ Ярослав ЛЯШОК

© ДонНТУ, 2021 рік

© Фоміна О.О., 2021 рік

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	Обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	7	7
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом:	210	210
в тому числі:		
лекції:	32	6
практичні:	48	6
самостійна робота:	130	198
Форма підсумкового контролю	Екзамен/диф.залик	
Дисципліну викладають	Фоміна Олена Олександрівна, https://donntu.edu.ua/fem/kafedra-eeo , olena.fomina@donntu.edu.ua	

Передумовою для вивчення дисципліни є здобуті знання з дисциплін основи економічної теорії, мікроекономіка, макроекономіка, ділова українська мова.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає в напрацюванні прогресивного світогляду та формуванні навичок об'єктивної оцінки позитивних і консервативних тенденцій соціально-економічного розвитку.

Дисципліна «Інституціональна економіка» посідає в освітній програмі важливе місце, оскільки формує наступні компетентності та результати навчання здобувача вищої освіти:

Компетентності спеціальності:

а) загальні (ЗК):

ЗК3 - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК8 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК11 - здатність приймати обґрунтовані рішення;

б) фахові (ФК):

ФК3 - розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки;

ФК5 - розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;

ФК11 – здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

ФК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмні результати навчання:

ПРН05. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН9 - усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Інституціональна економіка» студент має:

знати:

- закономірності розвитку економічного, соціального і політичного життя суспільства;

вміти:

- об'єктивно оцінювати позитивні і консервативні тенденції соціально-економічного розвитку;

- формувати власну думку щодо глибинних якісних перетворень, що відбувається в суспільно-політичній і економічній історії України.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен. Семестровий письмовий екзамен проводиться в обсязі матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни «Інституціональна економіка», і в терміни, встановлені графіком навчального процесу;
- курсова робота.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання формулюють порядок оцінювання під час поточного контролю (за результатами практичних занять, виконання реферату) та підсумкового контролю.

Пр1	Пр2	Пр3	Пр4	Пр5	Пр6	Пр7	Пр8	Поточний контроль	Екзамен	Максимальний бал
Д.ф.н.										
5	5	5	5	5	5	5	5	40	60	100
3	3	3	3	3	3	3	3	24	36	60
З.ф.н.										
13	14	13						40	60	100
8	8	8						24	36	60

Примітки:

1) Пр1, Пр2 і т.д практичні роботи;

2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоечасному виконанні)

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за наступною шкалою:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену, курсового проекту(роботи), практики, диференційованого заліку, кваліфікаційного екзамену, випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1 Основні теми дисципліни

Тема 1. Предмет і методи інституціональної економічної теорії.

Тема 2. Формування і етапи розвитку інституціоналізму.

Тема 3. Інституційна структура ринкової економіки.

Тема 4. Права власності.

Тема 5. Трансакції і трансакційні витрати.

Тема 6. Економічна організація як форма людської взаємодії.

Тема 7. Домогосподарство як суспільна організація.

Тема 8. Держава як економічна організація.

Тема 9. Теорія фірми. Типи контрактів.

Тема 10. Інституційна трансформація економіки України.

6.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Предмет і методи інституціональної економічної теорії.	4	2
2	Тема 2. Формування і етапи розвитку інституціоналізму.	6	2
3	Тема 3. Інституційна структура ринкової економіки.	4	2
4	Тема 4. Права власності.	4	
5	Тема 5. Трансакції і трансакційні витрати.	4	
6	Тема 6. Економічна організація як форма людської взаємодії	6	
7	Тема 7. Домогосподарство як суспільна організація.	4	
8	Тема 8. Держава як економічна організація.	4	
9	Тема 9. Теорія фірми. Типи контрактів.	6	
10	Тема 10. Інституційна трансформація економіки України	6	
	Усього годин	48	6

6.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Предмет і методи інституціональної економічної теорії.	13	20
2	Тема 2. Формування і етапи розвитку інституціоналізму.	13	20
3	Тема 3. Інституційна структура ринкової економіки.	13	20
4	Тема 4. Права власності.	13	20

5	Тема 5. Трансакції і трансакційні витрати.	13	20
6	Тема 6. Економічна організація як форма людської взаємодії	13	20
7	Тема 7. Домогосподарство як суспільна організація.	13	20
8	Тема 8. Держава як економічна організація.	13	20
9	Тема 9. Теорія фірми. Типи контрактів.	13	20
10	Тема 10. Інституційна трансформація економіки України	13	18
	Усього годин	130	208

6.4 Індивідуальні завдання

Студентам пропонується виконати курсову роботу за тематикою, що пропонується. Тема роботи може бути скоригована з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в межах курсу «Інституціональна економіка».

Теми курсових робіт:

1. Якісні властивості і кількісні оцінки ефективності інституціонального капіталу.
2. Теорія поведінки бюрократії та сучасний розвиток економічної системи
3. Економічна теорія бідності та злиднів: інституціональні особливості суспільного розвитку
4. Інституційне планування: теорія і досвід практики.
5. Міжнародні інститути та їх вплив на економічну поведінку суб'єктів
6. Основні закономірності економічної поведінки суб'єктів господарювання на сучасному етапі розвитку економічної системи суспільства.
7. Асиметрія інформації як чинник нестійкості національної економіки.
8. Рентні доходи в системі ринкових відносин.
9. Інституційні передумови сучасного економічного зростання (на прикладі підприємства).
10. Стабільність національної економіки: особливості аналізу, фактори і механізм регулювання.
11. Трансформація економічної ролі держави в соціальному ринковому господарстві.

12. Соціальний захист: формування та еволюція в ринковій економіці.
13. Інституційні умови включення України до світової господарської системи.
14. Дослідження людського капіталу як фактору розвитку національної економічної системи.
15. Реалізація концепції соціальної відповідальності суб'єктів господарювання як проблема загальноекономічного масштабу.

7. Література

7.1 Основна

1. Вільямсон, Олівер Е.. Економічні інституції капіталізму: Фірми, маркетинг, укладання контрактів [Текст] / О. Е. Вільямсон ; пер. з англ. А. Олійник. - К. : АртЕк, 2001. - 457 с.
2. Інституційні трансформації соціально-економічної системи України [Текст] : монографія / [Артьомова Т. І. та ін. ; за ред. Гриценка А. А.] ; НАН України, Держ. установа "Ін-т економіки та прогнозування НАН України". - Київ : ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України", 2015. - 343 с.
3. Інституціональна економіка [Текст] : навч. посіб. / [Н. П. Мацелюх та ін.] ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України , 2020. - 301 с.
4. Концепції інституціональної економічної теорії в управлінні розвитком соціально-економічних систем [Текст] / М. А. Йохна [та ін.] ; заг. ред. М. А. Йохна. - Хмельницький : ХНУ, 2007. - 314 с.
5. Ткач, А.А. Інституціональна економіка. Нова інституціональна економічна теорія : навч. посіб. / А.А. Ткач . - К. : ЦНЛ, 2007 . - 304 с.
6. Інституціональна економіка : навчальний посібник / С. Ю. Івашина, О. Ф. Івашина. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2018. – 132 с.

7.2 Допоміжна

1. Гайдай Т. В. Інституціонально-еволюційний підхід у дослідженні інверсійного типу системної трансформації / Т. В. Гайдай // Научные труды Донецкого национального технического университета. Серия: Экономическая. – 2009. – Вып. 37-1. – С. 85–89.
2. Гражевская Н. И. Теоретико-методологические новации институционализма в исследовании экономических трансформаций / Н. И. Гражевская // Європейський вектор економічного розвитку. – 2012. – Вип. 2 (13). – С. 47–49.
3. Івашина О. Ф. Інституціоналізація економічного розвитку : монографія / О. Ф. Івашина. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2009. – 284 с.
4. Геець В.М. Соціалізація, соціальні інновації та соціальна взаємодія бізнесу й держави. Український соціум. 2020. №3(74). С. 9-23. URL: <https://ukr-socium.org.ua/uk/archive/3-74-2020/sotsializatsiia-sotsialni-innovatsiia-sotsialna-vzaiemodiia-biznesu-j-derzhavy/>
5. Институциональная экономика [Текст]: Учебник / под общей редакцией А.Олейника. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 367с. 8. Институциональная экономика: НИЭТ: Учебник / под общей редакцией А.А.Аузана. – М.: ИНФРА-М, 2006.
6. Аузан, Олександр. Економіка всього. Як інститути визначають наше життя. К.: Лаурус, 2017. – 144 с.

7.3 Методична

1. Курс лекцій з дисципліни «Інституціональна економіка» (в розробці)
2. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Інституціональна економіка» (в розробці)
3. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Інституціональна економіка» (для студентів, що навчаються за спеціальністю 051 Економіка усіх форм навчання) [Електронний ресурс] / укладач С.М. Лисенко . - Покровськ, 2021 . - 51 с. (Назва в електронному каталозі ДонНТУ – M979.pdf <http://89.185.3.253:9080/search.php>)

8. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>
4. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Нормативні акти України - законодавство для практиків URL:
<http://www.nau.kiev.ua>
6. Офіційний вісник України URL: <http://www.gdo.kiev.ua>
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>